

Nederland zakt weer in internationale ICT-ranking

Nederland zakt van de 7e naar de 9e plaats op de ranglijst van het World Economic Forum Global Information Technology Report. Vorig jaar was ons land al gezakt van de 6e naar de 7e plaats. Nederland blijkt het afgelopen jaar geen noemenswaardige vooruitgang te hebben geboekt in de omgevingsfactoren voor ICT en in het profijt en gebruik van ICT toepassingen. En als andere landen die vooruitgang wel maken, dan wordt stilstand vanzelf achteruitgang.

Het World Economic Forum (WEF) publiceert al vanaf 2004 jaarlijks het 'global information technology report'. Het is een van de meest complete rapporten ter wereld over de impact van ICT op de concurrentiekracht van landen. Het Erasmus Strategic Renewal Center van de Erasmus Universiteit Rotterdam is het partnerinstituut van het WEF dat de gegevens voor Nederland jaarlijks verzamelt. Net als vorig jaar daalt Nederland ook dit jaar weer qua positie op de zogeheten 'Networked Readiness Index'. Na jaren van forse stijging van plaats 16 in 2004 tot plaats 6 in 2007, zien we de afgelopen twee jaren een terugval.

ICT stand van zaken

'Networked Readiness' staat voor de algehele stand van zaken op het gebied van ICT binnen een land. De daling van Nederland is het gevolg van achterblijvende prestaties op het gebied van het gebruik van ICT op drie belangrijke pijlers. Prof. dr. Henk Volberda die het onderzoek leidt stelt ten eerste dat de omgevingsfactoren niet verbeterd zijn ten opzichte van 2007. Het gaat dan om ICT-randvoorwaarden zoals die gelden binnen bedrijven, de algehele regelgeving en de bestaande ICT-infrastructuur.

Ten tweede is de capaciteit van individuen, bedrijven en de overheid om van ICT toepassingen en ontwikkelingen te profiteren ook gelijk gebleven. Als laatste stelt Volberda dat het daadwerkelijke gebruik van de nieuwste informatie en communicatie middelen ook 'geen significante groei' laat zien. Op alle drie de factoren laat ons land geen noemenswaardige groei zien. De algehele score heeft daardoor tot gevolg dat Nederland weer twee plaatsen zakt ten opzichte van het globale speelveld.

Geweldige faciliteiten, slecht gebruik

Als we Nederland zouden vergelijken met een voetbalclub, dan moet je constateren dat we over een van de beste stadions en speelvelden ter wereld beschikken en dat er uitstekende trainingsfaciliteiten zijn. Maar dat vertaalt zich maar niet in de bereikte resultaten van het elftal. Henk Volberda: "Als je kijkt naar ICT-gebruik dan scoort Nederland heel hoog. Op het gebied van PC-gebruik en breedbandinternet behoort Nederland tot de wereldtop. Het probleem is dat wij dit hoge individuele gebruik te weinig vertalen naar slimme ICT-oplossingen."

Als spelers lijken we dus graag van alle faciliteiten gebruik te maken, maar waar zijn de plannen om er topvoetbal van te maken? Volberda: "Je komt hier terecht op het terrein van werken 2.0, maar die inzichten worden onvoldoende uitgenut. Ook in ons onderwijs zie je het te weinig terug. Daarnaast blijft de overheid achter bij het afdwingen van slimme ICT-oplossingen."

Visie op de toekomst

Henk Volberda constateert ook dat het Nederland ontbreekt aan een visie op de toekomst waarin ICT een strategische rol heeft bij het versterken van de concurrentiepositie. "Als je nou naar Denemarken kijkt, dat al drie jaar achtereen de ranglijst aanvoert, dan zie je dat het een land is waarin niet alleen het ICT-gebruik, maar ook de ICT-geneigdheid heel hoog is. De Denen zijn dus meer dan wij geneigd om in hun onderwijs, hun regelgeving en in

bedrijven met slimme ICT-oplossingen te komen. Het lijkt er soms op dat wij denken dat alles goed komt als we Nederland maar vol leggen met glasvezelkabel.”

Naast Denemarken laten ook de andere Scandinavische landen hoge posities zien. Zweden behoudt zijn tweede plaats. Maar ook Finland, IJsland en Noorwegen laten zien hoe ICT aangewend kan worden om de concurrentiekracht te versterken en bezetten respectievelijk de 6e, 7e en 8e positie. Volberda: “Het blijkt dat investeringen in de ICT-systemen en een focus op de ondersteunende omgevingsfactoren in deze landen hebben geleid tot vrij consistente prestaties, op zijn minst tot handhaving in de top tien. Daarnaast zie je duidelijk dat een samenhangende visie vanuit de overheid over het belang van ICT, gekoppeld met een focus op educatie en innovatie, niet alleen van belang zijn voor ‘networked readiness’, maar net zo goed samenhangen met een duurzame economische groei.”

Kortom, onze goed geoutilleerde voetbaltempel lijkt gebaat bij een helder en toekomstgericht topsportbeleid en de vertaling daarvan in een strategie van de club om champions league te spelen. Henk Volberda tenslotte: “Als we de focus op ontwikkeling en toepassing van ICT en de ondersteunende omgevingsfactoren goed voortzetten, dan moet dat een plek binnen de top 5 in de toekomst mogelijk maken, of ten minste een plek binnen de top 10 veiligstellen.”

FIGUUR 2

Networked Readiness Index 2008-2009				
(Top Ten)				
Economy	Rank 2008-2009	Rank 2007-2008	Change	
Denmark	1	1	0	□
Sweden	2	2	0	□
United States	3	4	1	□
Singapore	4	5	1	□
Switzerland	5	3	-2	□
Finland	6	6	0	□
Iceland	7	8	1	□
Norway	8	10	2	□
Netherlands	9	7	-2	□
Canada	10	13	3	□